

فهرست مطالب

صفحة	عنوان
	فصل اول: سیمپیچی ترانسفورماتورها
1	1-1. مقدمه.....
1	1-2. ترانسفورماتور ایدهآل
2	1-3. ترانسفورماتور واقعی.....
4	1-4. رابطه‌ی ولتاژ القایی در یک ترانسفورماتور
5	1-5. اتوترانسفورماتور
7	1-6. محاسبه و طراحی عملی ترانسفورماتورها
7	1-6-1. محاسبه سطح مقطع واقعی و ظاهري ترانسفورماتور
8	1-6-2. محاسبه تعداد دور سیم‌بندی اولیه و ثانویه ترانسفورماتور
9	1-6-3. محاسبه قطر سیم لامپی در اولیه و ثانویه
11	1-6-4. نحوه انتخاب ورق استاندارد مناسب برای هسته ترانسفورماتور
14	1-6-5. نحوه محاسبه فرقه ترانسفورماتور
17	1-6-6. محاسبه اتوترانسفورماتور
21	1-6-7. سیستم‌های خنک کنندگی ترانسفورماتور
22	2-1. بررسی ساختمان ترانسفورماتورها از دید کارگاهی
22	2-2. هسته ترانسفورماتور
22	2-3. سیمپیچ ترانسفورماتور
22	2-4. فرقه ترانسفورماتور
23	تست‌هایی طبقه‌بندی شده فصل اول
26	پاسخنامه تست‌هایی طبقه‌بندی شده فصل اول
29	ازمون فصل اول

فصل دوم: موتورهای القایی

30	2-1. مقدمه
30	2-2. انواع سیم‌بندی موتورهای القایی
31	2-3. اجزای تشکیل‌دهنده یک موتور القایی
32	2-4. اصول کارکرد یک موتور آسنکرون یا القایی
34	2-5. تعاریف و مشخصات محاسبات اصلی سیمپیچی استاتور موتورهای سه فاز
34	2-5-1. تعداد شیارهای استاتور (Z)
34	2-5-2. تعداد فازها (m)
34	2-5-3. تعداد قطبها (2P)
34	2-5-4. کلاف
34	2-5-5. گام قطبی (y_p)
34	2-5-6. گام کلاف یا گام سیم‌بندی (y_w یا y_z)
35	2-5-7. شیار در قطب در فاز (q)
35	2-5-8. تعداد گروه کلافهای هر فاز موتور (G_{ph})
35	2-5-9. زاویه مکانیکی یا هندسی کل ماشین (α_m)
36	2-5-10. زاویه مکانیکی یا هندسی بین دو شیار مجاور یا گام شیار مکانیکی (α_{mz})
36	2-5-11. زاویه الکتریکی کل استاتور (α_e)
36	2-5-12. زاویه الکتریکی بین دو شیار مجاور (α_{ez})
36	2-5-13. رابطه بین زاویه الکتریکی و زاویه مکانیکی
36	2-5-14. شیار شروع سیمپیچی هر یک از فازهای موتور سه فاز
37	2-5-15. فرم کلافهای سیمپیچی
38	2-5-16. نحوه اتصال یا سربندی گروه کلافهای مربوط به یک فاز
39	2-6. تشخیص و نامگذاری سرهای سیم‌بندی یک موتور سه فاز
40	2-7. انواع یاتاقان‌های مورد استفاده در ماشین‌های الکتریکی
40	2-7-1. یاتاقان ساچمه‌ای خود تعادل
40	2-7-2. یاتاقان ساچمه‌ای تک ردیفی شیاردار
40	2-7-3. یاتاقان ساچمه‌ای زاویه‌ای
40	2-7-4. یاتاقان ساچمه‌ای دو ردیف شیار عمیق
41	2-7-5. یاتاقان گرد یا سیبکی یا رولبرینگ

مدرسان شریف

فهرست مطالب

صفحة	عنوان
41	2-7-6. پاتاقان گرد سیلندری یا رولبرینگ سیلندری
41	2-7-7. پاتاقان سخمه‌ای یا فشاری
41	2-7-8. پاتاقان سخمه‌ای گرد
41	2-7-9. پاتاقان نوار قرمز یا رولبرینگ مخروطی
42	تست‌های طبقه‌بندی شده فصل دوم
44	پاسخنامه تست‌های طبقه‌بندی شده فصل دوم
46	از مون فصل دوم
فصل سوم: بازیچی سیم‌بیچی موتورهای سه فاز	
47	3-1. سیم‌بیچی یک طبقه موتورهای سه‌فاز با شیار کامل
51	3-2. سیم‌بیچی دو طبقه موتورهای سه‌فاز
51	3-2-1. ویژگی‌های سیم‌بیچی دو طبقه موتورهای سه فاز
51	3-2-2. سیم‌بندی دو طبقه با گام کسری
53	3-2-3. شیار خنثی در سیم‌بندی‌های گام کوتاه
54	3-2-4. ضریب گام یا ضریب کوتاهی گام سیم‌بندی موتورهای سه فاز (K_p)
54	3-2-5. ضریب توزیع سیم‌بندی موتورهای سه فاز
55	3-3. سیم‌بندی موتورهای دو دور سه فاز (دالاندر)
56	3-3-1. نحوه اتصال گروه کلاف‌ها در سیم‌بندی دالاندر
58	3-3-2. سیم‌بندی یک طبقه دالاندر موتورهای سه فاز
61	3-3-3. سیم‌بندی دو طبقه دالاندر موتورهای سه فاز
65	تست‌های طبقه‌بندی شده فصل سوم
69	پاسخنامه تست‌های طبقه‌بندی شده فصل سوم
73	از مون فصل سوم
فصل چهارم: سیم‌بیچی موتورهای تک‌فاز	
74	4. مقدمه
75	4.2. شیوه‌های رامانداری موتور تک‌فاز
78	4.3. مشخصات و روابط اصلی در یک موتور تک‌فاز
79	4.4. سیم‌بیچی یک طبقه موتورهای تک‌فاز
83	4.5. سیم‌بیچی دو طبقه موتورهای تک‌فاز
83	4.5-1. سیم‌بندی دو طبقه در حالتی که در هر شیار دو طبقه دو بازوی کلاف اصلی قرار می‌گیرند
85	4.5-2. سیم‌بیچی دو طبقه در حالتی که در هر شیار دو طبقه یک بازوی کلاف اصلی و یک بازوی کلاف راماندار قرار بگیرند.
88	4.6. سیم‌بیچی موتورهای تک‌فاز دو سرعته (دو دور)
93	4.7. تعیین مشخصات سیم‌بیچی موتورها
94	4.7-1. رابطه قدرت موتور با ابعاد استاتور
95	4.7-2. محاسبه میزان شار و تعداد دور هر کلاف
96	4.7-3. محاسبه قطر سیم
99	4.7-4. محاسبات سیم‌بیچی برای تغیر ولتاژ
100	4.7-5. محاسبات سیم‌بیچی برای تغییر تعداد قطب‌ها
102	4.7-6. تبدیل سیم مسی به سیم آلومینیومی
102	4.8. عیوب‌بایی ماشین‌های الکتریکی و ابزارهای اندازه‌گیری لازم
103	4.8-1. تشخیص عیوب‌های مکانیکی و رفع آنها
107	4.8-2. ابزار لازم جهت عیوب‌بایی
107	4.8-3. طرز کار با مگر
107	4.8-4. طرز تشخیص سالم بودن مگر
107	4.8-5. طریقه مگر زدن روی ماشین‌ها
109	4.9. عیوب‌بایی موتورهای تک‌فاز (القایی - انیورسال)
109	4.9-1. عیوب‌بایی موتورهای تک‌فاز القایی
110	4.9-2. عیوب‌بایی موتورهای انیورسال
111	تست‌های طبقه‌بندی شده فصل چهارم
116	پاسخنامه طبقه‌بندی شده فصل چهارم

مدرسان شریف

فهرست مطالب

صفحة	عنوان
121	آزمون فصل چهارم
	فصل پنجم: ماشین‌های جریان مستقیم و سیمپیچی آن‌ها
122	122 5-1. مقدمه
122	122 5-2. تعریف ماشین‌های جریان مستقیم
123	123 5-3. ساختمان ماشین‌های DC
123	123 5-3-1. اجزایی ساکن ماشین‌های DC
124	124 5-3-2. اجزایی گردان ماشین‌های DC
125	125 5-3-3. جاروبک و جاروبک نگهدار
126	126 5-4. سیم‌بندی آرمیچر ماشین‌های DC
126	126 5-5. تعاریف مربوط به سیم‌بندی آرمیچر
128	128 5-6. انواع دیاگرام‌های سیم‌بندی آرمیچر
132	132 5-7. نمایش اتصال کلاف‌ها
	5-8. سیم‌بندی در هم زمانی که تعداد تیغه‌ها U برابر تعداد شیارها باشد (U عدد صحیح است) 134
137	137 5-9. سیم‌بندی در هم ساده در ماشین‌های یونیورسال
137	137 5-10. سیم‌بندی موجی ساده
139	139 5-11. سیم‌بندی در هم مرکب
140	140 5-12. سیم‌بندی موجی مرکب
145	145 5-13. تعادل در آرمیچر ماشین‌های DC
145	145 5-13-1. تعادل مکانیکی
145	145 5-13-2. تعادل الکتریکی
146	146 5-13-3. تعادل مغناطیسی و سیم‌بندی‌های دو طبقه
146	146 5-14. سیم‌بندی پاقورباغه‌ای
147	147 5-15. عیوبایی موتور‌های الکتریکی DC
151	151 تست‌های طبقه‌بندی شده فصل پنجم
154	154 پاسخنامه تست‌های طبقه‌بندی شده فصل پنجم
155	155 آزمون فصل پنجم
	فصل ششم: کابل و کابل‌کشی
156	156 6-1. مقدمه
156	156 6-2. ساختمان کابل
156	156 6-2-1. هادی کابل
157	157 6-2-2. عایق کابل
158	158 6-2-3. غلاف کابل
159	159 6-3. طرز شناخت و نامگذاری کابل‌های جریان زیاد
161	161 6-4. کاربردهایی از کابل PVC
163	163 6-5. سیم‌های برق با هادی مسی
163	163 6-5-1. سیم‌های مفتولی نوع NYA
163	163 6-5-2. سیم‌های نیمه افشنان NYAB
163	163 6-5-3. سیم‌های افشنان قابل انعطاف NYAF
164	164 6-6. کابل‌های افشنان قابل انعطاف NYMHY
164	164 6-7. تقسیم‌بندی کابل‌های انتقال نیرو از نظر عایق‌بندی
164	164 6-8. شرایط نصب و نکات اساسی در کابل‌کشی
168	168 6-9. عوامل مؤثر در تعیین سطح مقطع کابل
173	173 تست‌های طبقه‌بندی شده فصل ششم
175	175 پاسخنامه تست‌های طبقه‌بندی شده فصل ششم
176	176 آزمون فصل ششم
	فصل هفتم: حفاظت تجهیزات و نفرات در تأسیسات الکتریکی
177	177 7-1. مقدمه
177	177 7-2. فیوزها
177	177 7-2-1. تقسیم‌بندی فیوزها

مدرسان شریف

فهرست مطالب

صفحة	عنوان
179	7-2-2. اندازه استاندارد فیوزها
179	7-2-3. محافظت سیم‌ها و کابل‌های انشعاب‌های معمولی
181	7-2-4. منحنی قطع فیوزها
181	7-2-5. محافظت انشعاب موتورها
183	7-2-6. شیوه‌ی سریع انتخاب فیوز برای تجهیزات مختلف
183	7-3. زمین کردن حفاظتی
185	7-3-1. حفاظت توسط سیم زمین
185	7-3-2. سیم زمین
186	7-3-3. انواع میل‌های زمین
188	7-3-4. انواع سیستم‌های الکتریکی از دیدگاه ایمنی
190	7-3-5. حفاظت توسط کلید اتصالی جریان (FI)
192	7-3-6. حفاظت به وسیله‌ی کلید ولتاژ FU
193	7-4. دستگاه‌های اندازه‌گیری
193	7-4-1. دستگاه‌های اندازه‌گیری تابلویی
194	7-4-2. دستگاه‌های اندازه‌گیری آزمایشگاهی
194	7-4-3. اندازه‌گیری جریان
196	7-4-4. اندازه‌گیری ولتاژ
197	7-4-5. اندازه‌گیری توان اکتیو
198	7-4-6. اندازه‌گیری فرکانس
198	7-4-7. اندازه‌گیری ضربی توان ($\cos \varphi$)
201	7-4-8. کنتورهای سه فاز
202	7-4-9. مالتی‌متر یا آوومتر
203	تست‌هایی طبقه‌بندی شده فصل هفتم
205	پاسخنامه تست‌هایی طبقه‌بندی شده فصل هفتم
207	آزمون فصل هفتم
فصل هشتم: مدارهای فرمان	
208	8-1. مقمه
208	8-2. کنتاکتور (کلید مغناطیسی)
209	8-2-1. جریان‌های نامی کنتاکتور
209	8-2-2. ولتاژ‌های نامی کنتاکتور
210	8-2-3. قابلیت قطع و وصل و طول عمر کنتاکتور
210	8-2-4. قدرت قطع کنتاکتور
211	8-3. قطع‌کننده حرارتی (رله‌ی حرارتی یا بی‌مثال)
212	8-4. کلید محافظ
214	8-5. شستنی
215	8-6. لیمیت سوئیچ یا میکروسوئیچ
216	8-7. رله‌های زمانی (تایмерها)
216	8-7-1. رله زمانی یا تایمر موتوری یا الکترومکانیکی
216	8-7-2. رله‌ی زمانی یا تایمر الکتریکی
216	8-7-3. رله‌ی زمانی هیدرولیکی
216	8-7-4. رله‌ی زمانی یا تایمر نیوماتیکی (پنوماتیکی)
217	8-7-5. رله‌ی زمانی بی‌مثال یا حرارتی (تایmer حرارتی)
218	8-8. لامپ سیگنال
218	8-9. کلیدهای تابع فشار (کلیدهای گازی)
218	8-10. کلیدهای شناور (فلوئر)
219	8-11. چشم‌های الکتریکی (سنسرها)
219	8-12. کلیدهای تابع دور (گریز از مرکز)
219	8-13. نقشه‌های مدار کنترل
219	8-13-1. علامت اختصاری
223	8-13-2. حروف شناسایی
224	8-13-3. شماره‌گذاری و نمایش تعداد کنتاکتها کنتاکتور
225	8-13-4. شمای فنی یا نقشه تک خطی

مدرسان شریف

فهرست مطالب

صفحة	عنوان
225	8-13-5 . نقشه مسیر جریان
229	8-14 . نکاتی مربوط به ترسیم نقشه‌های مدار فرمان
229	8-14-1 . عدد خط (شماره مسیر جریان)
229	8-14-2 . روش سری
229	8-14-3 . روش ذخیره‌ای
229	8-14-4 . نشان دادن نقاط انشعاب در نقشه فرمان (عدد انشعاب)
229	8-14-5 . روش سری
230	8-14-6 . روش تابع خط
230	8-14-7 . عدد وسیله
230	8-14-8 . وسائل دستی - مکانیکی
230	8-14-9 . وسائل اتوماتیکی (مانند کنترلر، تایمر و بی‌متال‌ها)
230	8-14-10 . شماره ترمینال
230	8-14-11 . عدد بویین
231	8-14-12 . رسم مدارات فرمان و قدرت
231	8-14-13 . اعداد شناسه
231	8-15 . اصول کلی طراحی مدارهای فرمان
233	8-16 . تحلیل انواع مدارات فرمان
267	8-17 . کلیدهای سه فاز
267	8-17-1 . کلیدهای قطع و وصل ساده (0-1)
268	8-17-2 . کلیدهای معکوس کننده جهت گردش موتور (راستگرد - چپگرد)
269	8-17-3 . کلیدهای ستاره - مثلث
270	8-17-4 . کلیدهای ستاره - مثلث و چپگرد - راستگرد
272	8-17-5 . کلیدهای چند سرعته
277	8-17-6 . کلیدهای راهاندازی موتور تاکفار
279	8-17-7 . کلیدهای راهاندازی موتور سه فاز با برق تاکفار
280	8-17-8 . کلیدهای ترمز موتورهای سه فاز
281	8-17-9 . کلیدهای انتخاب کننده فاز برای دستگاههای انداز مگری
283	8-18 . عیوبهای بوجود آمده در مدارات فرمان
284	8-19 . سنسورها - سوئیچ‌های صنعتی
286	8-20 . بررسی ضریب سرویس در ماشینهای الکتریکی
289	8-21 . بررسی کدهای IP
291	8-22 . رله‌های قابل برنامه‌ریزی
291	8-22-1 . اجزایی مدارات فرمان در رله‌های قابل برنامه‌ریزی
291	8-22-2 . جایگاه رله‌های قابل برنامه‌ریزی
292	8-22-3 . رله‌ی قابل برنامه‌ریزی
292	8-22-4 . مزایای استفاده از رله‌ی قابل برنامه‌ریزی
292	8-22-5 . ساختمن رله‌های منطقی قابل برنامه‌ریزی
294	8-22-6 . زبانهای برنامه‌نویسی
294	8-22-7 . معرفی برنامه‌نویسی به روش نردبانی
295	8-22-8 . معرفی برنامه‌نویسی به روش بلوکی
296	8-22-9 . آشنایی با مفاهیم NC و NO در رله‌های قابل برنامه‌ریزی
296	8-22-10 . نحوی استفاده از دستگاه رله‌ی قابل برنامه‌ریزی
300	8-22-11 . توابع موجود در رله‌ی قابل برنامه‌ریزی
301	8-23 . توابع تایmer
302	8-23-1 . تایمر تأخیر در وصل
302	8-23-2 . تایمر تأخیر در قطع
303	8-23-3 . تایمر پالسی
203	8-23-4 . تایمر پالسی گسترده
303	8-23-5 . تایمر تأخیر در وصل ماندگار
303	8-23-6 . تابع شمارشگر
304	8-23-7 . تابع مقایسه‌گر
306	تست‌های طبقه‌بندی شده فصل هشتم

مدرسان شریف

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
325	پاسخنامه تست‌های طبقه‌بندی شده فصل هشتم
331	ازمون فصل هشتم
334	سوالات آزمون سراسری 88
336	پاسخنامه آزمون سراسری 88
338	سوالات آزمون آزاد 88
341	پاسخنامه آزمون آزاد 88
343	سوالات آزمون سراسری 89
345	پاسخنامه آزمون سراسری 89
347	سوالات آزمون آزاد 89
350	پاسخنامه آزمون آزاد 89
352	سوالات آزمون سراسری 90
354	پاسخنامه آزمون سراسری 90
356	سوالات آزمون سراسری 91
358	پاسخنامه آزمون سراسری 91
360	سوالات آزمون سراسری 92
363	پاسخنامه آزمون سراسری 92
365	سوالات آزمون سراسری 93
368	پاسخنامه آزمون سراسری 93
369	سوالات آزمون سراسری 97
372	پاسخنامه آزمون سراسری 97
375	سوالات آزمون سراسری 98
378	پاسخنامه آزمون سراسری 98
380	منابع و مراجع

مدرسان شریف

